

Suhdannebarometri Taustatietoja

Tutkimusyksikkö

Teollisuusliiton Suhdannebarometri

- Suhdannebarometri kertoo teollisuuden tuotannon ja työllisyyden suhdannetilanteesta ja näkymistä.
- Suhdannebarometri perustuu suhdannekyselyyn, joka toteutetaan neljästi vuodessa (tammi-, huhti-, elo- ja lokakuussa). Kyselyssä pääluottamusmiehet antavat arvionsa työpaikkansa tilanteesta ja näkymistä.
- Barometri kattaa Teollisuusliiton kolme eniten liiton jäseniä työllistävää teollisuudenalaa: metalli-, kemian- ja puutuoteteollisuuden.
- Suhdannekyselyyn vastaa keskimäärin 750 pääluottamusmiestä, joiden työpaikoilla on noin 20 000 työntekijää.
- Mukana suurempia työnantajayrityksiä (35 %) ja pk-yrityksiä (65 %).
- Työpaikkayrityksiin kuuluu EK:n työnantajaliittojen jäsenyrityksiä sekä työnantajaliittoihin kuulumattomia yrityksiä.

Mikä on saldoluku?

- Suhdannenäkymien muutoksien suunta ilmaistaan saldoluvulla.
- Plusmerkkinen saldoluku ennakoi myönteisiä suhdannenäkymiä ja vastaavasti miinusmerkkinen heikentyviä näkymiä.
- Saldoluku vaihtelee välillä -100 ... +100.
- **Huom. Saldoluku ei kuvaa prosenttimuutosta!**
- Yksittäinen saldoluku kertoo ainoastaan muutoksen suunnasta (paranee/heikkenee) ja muutoksen voimakkuudesta.
- Saldoluku ei kerro mitään tuotantomäärien tai työllisyyden tasosta.

Teollisuuden alojen sisältämät sopimusalat:

Metalliteollisuus

Teknologioteollisuus

Kemianteollisuus

Kemian perusteollisuus
Muovituote- ja kemian tuoteteollisuus
Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuus
Kumiteollisuus

Puutuoteteollisuus

Mekaaninen metsäteollisuus
Puusepänteollisuus
Hirsitaloteollisuus

Mihin barometri perustuu?

Pohjalla suhdannekysely

Teollisuusliiton tutkimusyksikkö toteuttaa suhdannekyselyn neljästi vuodessa (tammi-, huhti-, elo- ja marraskuussa). Suhdannekyselyssä pääluottamusmiehiltä kysytään toimipaikan tuotannosta ja työllisyydestä. Näiden kysymysten pohjalta muodostetaan suhdannebarometri. Suhdannebarometriin valikoidaan kolmen suurimman teollisuudenalan (metalli-, kemian- ja puutuoteteollisuus) pääluottamusmiehet. Kaiken kaikkiaan suhdannebarometrin sisältää vastuksia noin 750 pääluottamusmieheltä, jotka edustavat noin 650 eri yritystä. Henkilöstöä näillä työpaikoilla on noin 30 000, joista 20 000 työntekijöitä.

Painotukset perustuvat EU:n yhteisiin ohjeisiin

Teollisuusliiton suhdannebarometrin aineisto käsitellään *The Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Survey*:n ohjeita soveltaen. Tuotantoa ja työllisyyttä koskevat kysymyksenasettelut sekä niiden painotukset noudattavat EU-maita koskevaa harmonisointia. Sama ohje on käytössä myös muissa EU-maissa, ja esimerkiksi EK:n suhdannebarometri tuotetaan kyseisiä ohjeita noudattaen.

Pääluottamusmiehet arvioivat tuotantoa ja työllisyyttä viisiportaisella asteikolla (-2, -1, 0, +1, +2), jossa -2 on kaksi kertaa painavampi kuin -1 ja +2 kaksi kertaa painavampi kuin +1. Lisäksi arviot työllisyydestä painotetaan toimipaikan henkilöstömäärän perusteella ja arviot tuotannosta yrityksen liikevaihdon perusteella. Saldoluku lasketaan painotettujen vastausten perusteella siten, että myönteisten vastausten (+1, +2) prosenttiosuudesta vähennetään kielteisten vastausten (-1, -2) prosenttiosuus.

Kuvitellaan, että 15 % pääluottamusmiehistä arvioi tuotannon kasvavan paljon (+2), 5 % kasvavan jonkin verran (+1), 60 % sanoo tuotannon pysyvän ennallaan (0), 15 % arvioi sen pienentyvän jonkin verran (-1) ja 5 % pienentyvän paljon (-2). Tällöin barometrin arvoksi muodostuisi +10 ($((15*2+5*1) - (15*1+5*2)) = 10$).

Lopullinen saldoluku muodostuu luokkien avulla

Vastaajien luokittelu henkilöstön ja liikevaihdon perusteella

Pääluottamusmieheltä saadaan toimipaikan henkilöstömäärä. Puolestaan liikevaihto haetaan Alma Talent –analysointipalvelusta. Näiden tietojen avulla toimipaikat luokitellaan henkilöstön ja liikevaihdon perusteella luokkiin. Luokitukset ovat samat kuin Tilastokeskuksen yritysrekisterissä. Esimerkiksi liikevaihdon kohdalla Tilastokeskuksen aineisto kertoo kuinka suuren prosenttiosuuden koko toimialan liikevaihdosta tiettyyn liikevaihtoluokkaan sijoittuvat yritykset tuottavat.

Luokittelun jälkeen jokaiselle luokalle lasketaan oma saldoluku. Tämän jälkeen luokittaisista saldoluvuista lasketaan lopullinen saldoluku Tilastokeskuksen aineiston perusteella. Esimerkiksi, jos jokin liikevaihtoluokka edustaa 8 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta, luokan saldolukua painotetaan kyseisellä prosenttiosuudella. Työllisyyden saldoluku lasketaan samalla tavalla käyttäen Tilastokeskuksen yritysrekisterin toimialojen henkilöstön määriin perustuvia luokituksia.

Lisätietoja suhdannebarometrasta

Anu-Hanna Anttila, tutkimuspäällikkö, anu-hanna.anttila@teollisuusliitto.fi

Markus Raninen, tilastotutkija, markus.raninen@teollisuusliitto.fi

**Teollisuus
liitto**